

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 18 Grudnia r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Wilno. —

D. 13 t. m., o godzinie 3ciej po południu, w kościele S. Michała Panien Bernardynek, odbył się obrządek ślubny JW. Ignacego Hrabiego Zabieli, Kamerherra Dworu JEJEGO CESARSKIEJ MOSCI, Pełniącego Urząd Marszałka Gubernii Wileńskiej i Kawalera, z JW. Łucyą Wawrzecką, Jeneratówną b. WW. Pol.

Sankt-Petersburg dnia 5 Grudnia.

Opinia Rady Państwa, Na y w y ż e y zatwierdzoną dnia 26 upłynionego października, postanowiono: „objaśnić, że Opinia Rady Państwa, Na y w y ż e y zatwierdzona w dniu 21 listopada 1829 r., o niedostatnich kontrabandzistach, rozciąga się również i na ich poręczników obojey płci. (G.S.P.)

M o s k w a.

Pierwsza maskarada Szlachetnego Zebrania w dzień wstąpienia na tron JEJEGO CESARSKIEJ MOSCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA, odznaczała się żywością i wesołością; tańce nie ustawały; wiele bardzo pięknych masek i cudny kadryl; zwracały na siebie uwagę całego zgromadzenia, które nadto odznaczało się jeszcze niemałą liczbą młodych dam, zdobiących nasze towarzystwa. Przeszło 500 osób było na maskaradzie; galerie naokoło całej sali były zajęte; jest to obserwatorium, na którym nabywają się praktyczne wiadomości, o najnowszych modach, otwierających zimowe pole popisu, dla znajomych prawodawczyń toaletowego gustu, wznoszącego się teraz, można powiedzieć, do poetycznych fantazji, przez pięć nadobną ożywianych. (G.S.P.)

Mozyr dnia 9 listopada.

W dzień Imienin JEJEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA; Wojskowi Urzędnicy, kwaterujący w tém mieście, oraz Marszałek Powiatowy z Cywilnymi Urzędnikami, o gley rano przybyli do Dowodzącego odwodową dywizyą 3go Korpusu piechoty, Jenerał-Majora Dobryszina, dla powinszowania dnia Imienin JEJEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, pod naczelnictwo którego postąpiła pomieniona dywizya. Po przyjęciu powinszowania P. Jenerał udał się na paradę, po której ze wszystkimi Wojskowymi i Cywilnymi Urzędnikami poszedł do cerkwi, dla wysłuchania nabożeństwa, po skończeniu się którego, Jenerał Dobryszin zaprosił obecnych Urzędników na obiad, pod czas którego wnoszone były toasty za zdrowie NAJJAŚNIEJSZEGO PANIA i JEJEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA. (G.S.P.)

Kronsztadt d. 22 listopada.

W zatoce od wschodniej strony Kronsztadtu, wszystek lód uniesiony został przez wiatr południowo-wschodni ku północnemu brzegowi, w zachodniej zaś stronie na pewną odległość, jako też port przed przystaniami pokryty był lodem.

Od dnia 23 listopada: Kronsztadzki port i zatoka po obu stronach Kronsztadtu, do wieczora tegoż dnia był w takimże stanie, jak i wczoraj, komunikacya z Oranienbaumem odbywała się na kutrach i łodziach. W noc z dnia 23 na 24, tak zatoka, jako i port naniesiony był lodem na widomą odległość, znajdujący się zaś wśród lodu, okręt południowo-wschodni wia-

trem i bystrym nurtem, razem z lodem zaniosło dalej ku Tołbuchińskiej latarni morskiej, tak; że teraz znajduje się on o wiorst osiem od portu. Dwa maytkowie zeszli zeń po lodzie na brzeg, i uwiadomili, iż okręt ten jest angielski, nazywa się *Fortitude*, i zosaje pod szyrem *Sztuarzem*. Wyszedł on dnia 17 z tutejszego portu, z ładunkiem Rossyjskich towarów, lecz powrócił tu z przyczyny, iż począł bardzo przeciekać. (G.S.P.)

Odessa d. 18 listopada.

Odeskij 3ciej gildy kupiec, Izidor Jegorowa syn Szyrajew, ofiarował dla nowo budującej się w Odessie cerkwi, na cześć S. Michała Archanioła, na wszystkie potrzeby, szkła czeckiego na znaczną sumę. Kuratorowie pomienionej cerkwi poczytują sobie za powinność, o takowej ofierze P. Szyrajewa donieść publiczności. (G.S.P.)

Warszawa d. 18 grudnia.

Wypis z protokołu posiedzenia

RADY ADMINISTRACYJNEJ

dnia 24 października (5 listopada) 1833.

Xiaże Jmć Namiestnik zawiadomił Radę, że JEJEGO CESARSKO-KRÓLEWSKA MOŚĆ rozkazać raczyt, ażeby urządzenie, w przedmiocie postępowania w interessach Kościoła Greko-Rossyjskiego w Królestwie Polskim, przez Najświętszy Synod przyjęte, a przez NAJJAŚNIEJSZEGO PANIA pod dniem 23 stycznia 1829 r. zatwierdzone, w wykonanie wprowadzone zostało, i w skutek tego wezwał ją o wydanie stosownych rozporządzeń.

Rada postanowiła:

1. Przesłać Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego Urządzenie pomienione, w celu niezwłócznego onegoż wykonania.

2. Polecie teyże Kommissyi zarządzenie wydrukowania pomienionego Urządzenia bez żadnych odmian, tak, jak je JEJEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI w dniu 25 stycznia 1829 roku zatwierdzić się podobalo, i następnie rozesłać takowe, gdzie wypadnie, w celu stosownego onegoż upowszechnienia.

3. Upoważnić Kommissyą Rządową Spraw Wiedliwości do umieszczenia tegoż Urządzenia w Dzienniku Praw.

Zgodno z protokołem:

Sekretarz Stanu J. Tymowski.

Któreto Urządzenie jest następującej osnowy:

URZĄDZENIE.

Przedmiotów, dotyczących Kościoła Greko-Rossyjskiego w Królestwie Polskim, wskazujące, które z nich do władzy Biskupiej, a które do Kommissyi Rządowej Wyznań i Oświecenia należą, tudzież prawidła i sposób wzajemnego znośzenia się w tychże przedmiotach.

T Y T U Ł I.

Do władzy Biskupiej należeć mają następujące przedmioty.

1) Wszelkie przedmioty, tyczące się wiary, służby Bożej, Tajemnic i Obrządków cerkiewnych, i w ogólności te wszystkie, których sprawowanie według praw kościelnych, przywiązane jest do Duchowieństwa i wyższej władzy Duchowney.

2) Erekcya, poświęcenie i odnowienie Cerkwi. Obranie zaś miejsc stosownych na ich wystawienie, ze względu na zamieszkania Parafian; również jak ekonomiczne rozporządzenia co do budowli Cerkiewnych, czyli to z pomocą, czyli całkowicie kosztem Skarbu wzniesionych, zatwierdzenie planów i anszlagów i dozór nad ich wy-

konaniem, zależeć będzie od Kommissyi Rządowej Wyznań i Oświecenia.

5) Ustanowienie nowych Cerkwi, nowych Parafii, tak w skutku przedstawienia Kommissyi Wyznań Religijnych, ugruntowanego na potrzebie miejscowej i możliwości, przy wykazaniu stosownych ku temu środków, jako też z powodu prośb w tej mierze ze strony Greko-Rossyjskich Parafian podanych. Żądania takowe do Kommissyi Rządowej Wyznań i Oświecenia zanesione, komunikowane być mają do rozważenia Władzy Duchowney.

4) Przeznaczenie i promocya Duchownych, oraz poświęconych sług Cerkiewnych, z których w zdarzeniu wakansu przy którejkolwiek Cerkwi, Biskup, czy to na prośbę samych Parafian, czy też wskutek odezwy Kommissyi Wyznań, wybiera i przeznacza na wakujące miejsce osobę uzdolnioną; jeżeli zaś potrzeba będzie Kapłana, tedy takowego wybierze z pomiędzy tych, którzy ukończyli kurs nauk teologicznych, a przy tem posiadającego język Grecki: (gdyż we wszystkich prawie Parafiach najwięcej znajduje się Greków) dając szczególniey wzgląd na moralne postępowanie.

5) Uchybienia i nadużycia Duchownych i poświęconych sług Cerkiewnych w ich obowiązkach, dozór nad moralnym ich postępowaniem, zażalenia na nich Parafian w tym względzie zanesione, równie i zażalenia Duchownych i poświęconych sług Cerkiewnych na Parafian w stosunkach religijnych, jako to: jeżeli ciż Parafianie unikają od nabożeństw kościelnych i świętych Tajemnic, oddają się jakimkolwiek odszczepieństwu lub przesądowi, albo nie słuchają kościelnych przepisów, lub postanowień Władzy Dyecezalney; również spory Duchownych i poświęconych sług kościelnych pomiędzy sobą, w przedmiocie osobistych ich Duchownych obowiązków i stosunków. Co się zaś tyczy zażaleń Duchownych lub poświęconych sług Cerkiewnych na ich Parafian, albo na osoby innego wyznania, wypływających ze stosunków ich obywatelskich, jako to: spory o majątki, długi i obelgi rozmaitego rodzaju; podobnie zażalenia i skargi Parafian albo osób innego wyznania na Duchownych lub poświęconych sług Cerkiewnych, ze względu stosunków ich obywatelskich, wszystkie takowe przedmioty roztrząsane będą przez właściwe Sądowe lub Administracyjne Władze, a naznaczane z ich powodu śledztwa, wykonywane będą w obecności Deputowanego z Duchowney strony. Po doprowadzonej tym sposobem czynności, wyrok uniewiniający Duchownego lub poświęconego sługę Cerkiewnego, albo wskazujący ich na zapłacenie małych kar pieniężnych, odpowiadających ich możliwości, wykonywać się będzie zwykłym w kraju porządkiem. Gdyby zaś takowy wyrok przeznaczył pieniężną karę, przechodzącą ich możliwość lub ich poddawał osobistej karze, tedy takowy wyrok, przed wykonaniem komunikowany będzie za pośrednictwem Kommissyi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Władzy Dyecezalney, ta zaś, jeśli go znajdzie przeciwnym kościelnym prawdom lub Najwyższym Postanowieniom, Grecko-Rossyjskiemu Duchowieństwu służącemu, obowiązana będzie wskazać odpowiadające tymże prawdom i postanowieniom inne rodzaje lub sposoby ukarania, takie jednak, któreby, ile możliwości, odpowiadały karze naznaczonej wyrokiem; a w ten czas stosownie do opinii Władzy Dyecezalney wyrok wykonany zostanie. Tymże samym sposobem postępować należy w takichże sprawach, dotyczących się żon tychże Duchownych i sług poświęconych Cerkiewnych, jako też i dzieci ich, które innego nie obrały stanu. Jeżeli w sprawach, należących do Władzy Biskupiej, potrzebnym będzie przesłuchanie świadków zamieszkałych w Królestwie Polskiem, w ten czas takowe zeznania będą składanemi w świeckim Sądzie tego miejsca, gdzie mają zamieszkanie, a oryginalny protokół przesłany będzie za pośrednictwem Kommissyi Wyznań i Oświecenia do władzy Dyecezalney.

6) Zdjęcie poświęcenia z Xiędza lub poświęconego sługi Cerkiewnego, albo wyłączenie ich z Duchownego stanu, tak w przedmiotach Biskupiej Władzy zostawionych, jako też w przestępstwach kryminalnych, należących do świeckich Sądów. W pierwszym przypadku o pozbawieniu Duchownego poświęcenia, albo o wyłączeniu z Duchownego stanu, Władza Dyecezalna donosi Kommissyi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; w drugim zaś razie osądzony przez świecki Sąd, odesłany będzie, za pośrednictwem teyże Kommissyi, wraz z wywodem jego przestępstwa i zawyrokowanej kary, do Władzy Dyecezalney, która, stosownie do prawideł Grecko-Rossyjskiego Kościoła, zdjąwszy poświęcenie, lub wyłączając winowaycę ze stanu Duchownego, odsyła go napowrót dla dalszego podług praw krajowych z nim postąpienia. Jeżeli w jakiegokolwiek bądź sprawie Xięży lub poświęconych sług Cerkiewnych, ich żon lub dzieci, które swojego nie zmieniły stanu, dotyczące, odkrywają się takie przestępstwa, z których jedne należeć będą do rozpoznania Władzy Duchowney, a drugie do świeckiego Sądu, w takim przypadku odbywa działanie swoje naprzód Sąd Duchowny; a potem obwiniony odesłany będzie do właściwego Sądu świeckiego.

7) Przeznaczenie Delegowanych Duchownych do wszelkich czynności śledczych, dotyczących się osób Duchownych, Dyecezalna Władza naznacza im miejsca, gdzie który odbywać ma swoją czynność i o tem donosi Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych, dla uczynienia z jego strony stosownych rozporządzeń. Duchowny delegowany w czasie toczącego się śledztwa w Sądzie, albo w inszém jakim miejscu będąc obecnym, ma dawać ściśle haczenie na wszystko to, co według instrukcyi przepisanej sobie od Dyecezalney władzy należeć będzie do zupełnego wypełnienia obowiązków, na niego włożonych.

8) Przedmioty, dotyczące się utrzymania porządku Cerkiewnego w ogólności według przepisów Cerkiewnych i postanowień władzy Duchowney. Tu należeć będzie naznaczenie Dziekana dla bliższego dozoru porządku w Cerkwiach i w Duchowieństwie Greko-Rossyjskiem, stosownie do instrukcyi, jaką od władzy Dyecezalney odbierze. Dziekan ma mieszkać w Warszawie przy Cerkwi S. Trójcy. O przeznaczonych do takowego urzędowania osobach, władza Dyecezalna donosić będzie Kommissyi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

9) Przedmioty, dotyczące się ksiąg rachunkowych przychodu i rozchodu, spowiadzi i metryki, utrzymywanych podług porządku przez władzę Duchowną Greko-Rossyjską ustanowionego.

10) Roztrząsanie według przepisów Cerkiewnych przeszkód do małżeństwa, jako to: pokrewieństwa, spowinowacenia i innych z prawa kościelnego wynikających okoliczności.

11) Przedmioty dotyczące się urzędzenia Klasztorów, Zakonów i Bractw. (d. c. n.)

N I E M C Y.

Monachium d. 11 grudnia.

J. K. W. Xiążę Fryderyk Pruski, wyjechał ztąd wczora w nocy około godziny 11-tej do *Stuttgartu*.

Xiążę *Wrede* przybył tu d. 22. Jeszcze nie postanowiono: czyli Feldmarszałek, czyli Minister spraw zewnętrznych uda się do *Wiednia*. (A. P. S. Z.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 10 grudnia.

Wydział centralny drugiej Izby, miał dzisiaj konferencyą z Ministrem Finansów. Jak słychać, ostatni, znowu zepewniał, iż Rząd zamierza najszybciej zaprowadzić oszczędność, że w tym względzie nieco zmieniony przedstawi budżet wojennego i morskiego ministerjum. Pierwsza Izba Jeneralnych Stanów, jest zwołaną na następujący piątek. (A. P. S. Zeit.)

Bruxella d. 12 grudnia.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby Deputowanych, uwiadomił Minister spraw wewnętrznych, iż w przyszły poniedziałek, jako w dzień urodzin Króla, uroczyste odśpiewa się *Te Deum*, w kościele S. Guduli. Izba uchwaliła znajdować się na nié w zupełnej liczbie.

Nadesłano do Izby prośbę robotników gawdawskich z 12,000mi podpisów, w której starają się zwrócić uwagę zgromadzenia prawodawczego, na złe czasy przemysłowi zagrażające. Prośba jest długa na 35 łokci.

P. Van de Weyer otrzymał miesięczny urlop, i wkrótce przybędzie do *Bruxelli*.

W *Belge* głoszą: dowiadujemy się, w sposób pewny, że ministerjum usuwa się, i że Panu de *Theux* powierzono zająć się utworzeniem nowego gabinetu. Więcej, niż ktokolwiek bądź, życzymy nowe mieć ministerjum; lecz przemiana osób, nie zaś samego systematu, nie przyniesie najmniejszego pożytku, i tylko sprawi mitręgę w administracyi, na której kraj nic nie skorzysta.

Ostenda dnia 8 grudnia.

Od 8 dni na brzegach naszych wieją silne wiatry południowy i południowo-zachodni, wielce szkodliwe dla przychodzących i odpływających okrętów. W nocy z 5 na 6, statek francuzki *le Bien-Aimé* z *Berwich*, z ładunkiem węglów kopalnych do *Boulogne* przeznaczony, rozbił się o pół mili ku wschodowi od naszego portu. (A. P. S. Z.)

Anglia.

Londyn dnia 7 grudnia.

Powiadają, iż J. K. M. ma zamiar mianować parów irlandzkich, i nadać im tytuł książąt, twierdząc, że Markiz *Wellesley*, Markiz *Lansdowne* i Hr. *Fitzwilliam* są do tego wybrani, z których pierwszy Xięciem *Dublinu*, drugi Xięciem *Kerry*, a ostatni Xięciem *Rockingham*, mają być mianowani.

Dzisiejszy numer *Globe* donosi: pojutrze o południu w *Brighton* odbędzie się rada gabinetowa, na której wszyscy Ministrowie, obecni w Londynie, mają się znajdować. Na niej, jak wnoszą, będzie postanowiony dzień, na który ma być Parlament zwołany. W najpierwszym numerze *Gazety Dworu*, zostanie ogłoszona proklamacja w tym przedmiocie. Słychać, że wszyscy Ministrowie, co się do *Brighton* udadzą, będą zaproszeni od J. K. M. na obiad w poniedziałek wieczorem.

Nadeszły tu wiadomości z *Rio-Janeiro* aż do 20 października. *Correo Official* zawiera urzędowe doniesienie o stanie zdrowia Cesarza *Don Pedra II*, który od przyływu krwi do głowy, silnych doznawał konwulsy. Po ustaniu ich mocna pozostała gorączka.

Z *Halifaxu* w *Nowej Szkocyi* otrzymano tu wiadomości, do dnia 19 listopada dochodzące, nie wiele co interessownego zawierające, prócz doniesienia o fenomenie, postrzeganym rano dnia 13. Niebo ku północy było oświecone ognistym blaskiem, tak, że wiele osób ze snu powstało, rozumiejąc, że gdzieś wybuchnął pożar. Atmosfera przytém zupełnie była jasną i spokojną. Toż samo zjawisko widziano w *Douglas*, *Dartmouth*, i po wielu innych miejscach, o téż zjawisku piszą także z *Baltimory*. (A. P. S. Z.)

Francya.

Paryż dnia 9 grudnia.

Gazette de France ostrzega kapitalistów francuzkich, aby nie należeli do pożyczki hiszpańskiej, jeśli o zaciągnięcie jej starano się we Francyi. Pamiętajcie, woła, iż liberaliści francuzcy już wam wyciągnęli z kieszeni 200 milionów talarów, które siłą podzielili ze swymi braćmi, liberalistami hiszpańskimi. Pamiętajcie, iż prawych rządów w Hiszpanii jest prawidłem: działań rewolucjonistów i przywódczych nie uznawać, a ztąd i długów ich nie płać. Nie przypominajcie, iż *Ferdynand VII* nie wypła-

cił długów, ani *Afrancesadosów*, ani *Kortezów*; można więc spodziewać się, żeby *Karol V* opłacił dług *Krystyny*? Pamiętajcie, że pożyczek i długów nie opłacają, ani rewolucyoniści, ani ci, co po nich następują; oni pożyczają, konfiskują, rabują, zabijają, lecz bynajmniej o wynagrodzeniu nie myślą. *Messenger des Chambres* o tymże samym mówiąc przedmiocie, temi poczyną słowy: Ze wszystkich państw Europy, nie wymując nawet Turcyi, Hiszpania, pod względem finansowym, w najsmutniejszym znajduje się stanie.

Z *Havru* piszą pod dniem 7 b. m., iż, od 24 godzin na reydzie tamecznej, straszliwa burza nie dozwala tam zawijać okrętom.

— Dnia 10 —

Policja wczora na ulicy *St. Jean-de-Beauvais* aresztowała 14 osób, należących do towarzystwa praw człowieka, między którymi znajduje się także *P. Napoleon Lebon*. W tymże czasie zabrano papiery, do tegoż należące towarzystwa.

List z *Behobii* pod dniem 4 b. m. donosi: komunikacja z *Vittorią*, którą spodziewano się widzieć przywróconą, po wyjściu *Sarsfielda* do tego miasta, jeszcze jest przerwana. Zdaje się, że geryllasy, przebiegając pobliskie góry, i za swém ukazaniem się wybierając kontrybucye pieniężne i artykuły żywności, czynią drogi niebezpiecznemi. Jeszcze wczora dali tego przykład pod *Ernani*. Z upragnieniem wszyscy oczekują wiadomości o *Merino*. Wczora rozbiegła się tu pogłoska, iż się znajduje w *Nawarrze*, gdzie kraj cały pełen jest powstańców. Dzisiaj mówią znowu, iż on stoi poza *Burgos*, na czele znacznego wojsk oddziału, i przecina komunikacye między *Vittorią* a *Madrytem*.

Gazety z Bordeaux pod dniem 8, prócz udzielonych już wiadomości, nie wiele co zawierają nowego. *Indicateur* za nowość podaje rozkaz, iż teatru we dwa miesiące po śmierci Króla mają być otworzone, kiedy dawniej przez dziesięć miesięcy w podobnym przypadku zamknięte były. Zapewniano, iż konsulowie hiszpańscy z *Londynu* i *Gibraltaru* zostaną odwołani, a mieysca ich zastąpią PP. *Paresa* i *Letamendi*. Osoby, które pod koniec rządów *Ferdynanda VII*, i w blizkim czasie, popadły w niełaskę, powoli wracają do *Madrytu*, i dawne pozyskują względy. Do *Bordeaux* nie tylko na dyliżansach ciągle przybywają wychodźcy Karolistowscy, lecz i pieszo przez żandarmów z *Bayonny* tam bywają przeprowadzeni.

Messenger podług *Indicateur de Bordeaux* umieszcza następny list prywatny pod dniem 6 b. m. z *Bayonny*. Goniec, wysłany dnia 1 w niedzielę o 5 rano z *Madrytu*, od poselstwa angielskiego, przybył do naszego miasta prostą drogą wczora o północy. Zostawił on stolicę w zupełnej spokojności. Na drodze z *Madrytu* do *Vittorii*, nigdzie nie napotkał powstańców. W *Vittorii* bawił przez godzin 20. W *Arrechavaleta* zastał 800 ludzi pod rozkazami *Zabala*, w czasie jego przejazdu przez to miasto przechodzących, i zmierzających do swych mieysc rodzinnych w *Biskaj*, by korzystać z amnestyi, której zakreślony termin dnia 7 następował. Przez tegoż gońca otrzymano *Madrycką Gazetę Dworu* z dnia 30 listopada, w której donoszą, iż fakcja, co się w Królestwie *Walencyi* podniosła, zupełnie została zniszczoną, a przywódców jej schwytano, i że *Pleban Merino*, ścigany od wielu naczelników wojsk Królowey, a między innymi od *El-Manco* i *Pastora*, stracił wielką liczbę żołnierzy w zabitych, i swe ocalenie winien tylko był wielkim śniegom w *Starej-Kastylii*, które utrudniały wojsk poruszenia.

Zawczoraj wieczorem Xiążę *Bassano* miał posłuchanie u Króla. Wczora J. K. M. koleją pracował z Ministrami wojny, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i spraw zagranicznych.

Powiadają, iż Xiążę *Talleyrand* dopiero w pierwszych dniach przyszłego miesiąca wróci do *Londynu*.

Sprawa, jaką *P. Parquin*, najstarszy adwokat miał z *P. Séguier*, Prezydentem sądu królewskiego, taki miała wpływ na umysł jego, iż zachorował.

Wielu prefektów, którzy się za urlopem w stolicy znajdowali, odebrało rozkaz znowu się do swych miejsc udać.

Journal des Débats w osobnym dodatku umieszcza dzisiaj punkta zarzutów Jeneralnego Prokuratora *Persil*, przeciw *PP. Raspail, Kersosi* i innym 25 członkom towarzystwa *praw człowieka*, którzy jutro staną tu przed sądem, oskarżeni o zamiary podżegania mieszkańców do buntu, i wywrócenia Rządu. Roztrząsanie tej sprawy, może potrwać dni 8. Jeneralny Adwokat *P. Delaplatme*, jako koronny urzędnik, sprawę tę zagajac będzie. Więcej, jak sto świadków będzie wezwanych.

Rady jeneralne rolnictwa, handlu i rękodzieł, zaymowały się na wczorayszém ogólném posiedzeniu rozbiorem pytania, względem przywozu, za opłatą cła, zagranicznego żelaza, jakową opłatę zamierzono pobierać w ilości 3 fran. od centnara. Rozprawy na tém posiedzeniu jeszcze się nie skończyły, i zostały odłożone do następnego.

Członkowie wysłaney do *Algieru* Komisysyi, odbywszy na korwecie *Agathe* pod *Tulonem* kwartanę dnia 4 b. m. przybyli. Ze wszystkich stron zapytywano ich o wypadkach wyprawy. W powszechności oświadczają się oni za kolonizacyą, a złąd wnoszą, iż Rząd na następney sessysyi, zażąda od Izb *sumam*, na ten koniec potrzebnych. Piszą z *Tulonu*, iż wyprawa do *Konstantyny*, ostatecznie już postanowiona, i że już mianowano wojskową intendencyą półków, na nią przeznaczonych. Powiadają, iż Jenerał *Monk d'Uzer*, teraźniejszy gubernator *Bony*, ma dowodzić częścią wojsk w tej wyprawie. Godziennie przywożą tu artylleryą dla tej wyprawy. Okręty liniowe *Suffren, Nestor* i *Scipio*, tudzież inne pomniejszych wojenne okręty, mają być użyte dla przewiezienia wojsk. Zapewniają, iż wyprawa w pierwszych dniach kwietnia wyjdzie pod *flagie*.

P. Lamartine został wybrany prezydentem towarzystwa rolniczego w *Macon*. (*A.P.S.Z.*)

W z o o n y.

Neapol dnia 28 listopada.

(*Gazeta Powszechna*). Cwiczenia i obroty wojskowe jesienne, które w tym roku nie daleko *Cajazzo* odbywały się, i do których należało 14 batalionów piechoty, 4 półki konnicy i park artylleryi, od kilku tygodni ukończono, i wojska już do swych garnizonów powróciły. Jednakże i po tych miejscach ciągle się wojska w rozmaitych ćwiczą obrotach. Król, który przed kilką dniami wyprawił ucztę dla wielu półków, pod odkrytym niebem, wyraził swe zadowolenie w sposób pochlebny, oddając pochwały woysku, za jego duch, karność i przywiązanie ku swej osobie.

Znany autor *Pelham*, *Eugeniusza Aram* i *England on the English* *Edward Balwer*, bawi tu teraz ze swą żoną i większą część zimy przepędzi w *Neapolu*.

Rozkopywania w *Pompei* każą się spodziewać znacznych odkryć. Niedawno dokopano się podziemnych pokojów, w których zapewne znajdują się kosztowności i starożytne pieniądze. Nadewszystko zaś ciekawość miłośników sztuki i starożytności podnosi nadzieja, iż wkrótce odkryją warsztaty rzeźbiarzy, którym powierzona była naprawa posągów z *Forum*, przez pierwsze trzęsienie ziemi uszkodzonych. (*A.P.S.Z.*)

H I S P A N I A.

Jenerał *Castanon*, w głównej swej kwatery w *Tolosa* pod d. 3 grudnia, wydał proklamacyą, której następne są celniejsze rozporządzenia: gdy w skutek wyroku praw wojennych, z d. 14 października, prowincye *Biskaja* i *Alava* ogłoszone są za będące w stanie oblężenia, wszystkie przeto przywileje im służące, uważają się za zawieszone, i prowincye te, co się tycze rządu i administracyi, są podległe mojej władzy, nim z woli Królowey nie zaydzie inne postanowienie; wymuszając od tego wszelako część *Gipuzcoa*, która pozostaje wierna swym powinnościom. By zaś bieg czynności trwał nieprzerwanie, Alkadowie i municypalne urzędy mają pozostać przy swych prawach i wykonywać sprawiedliwość podług istniejących przepisów. — Wszędzie, gdzie są ci sami Alkadowie i municypalni urzędnicy, co przed 5 października byli w urzędowaniu, pozostają na swych miejscach; złożeni przez rokuszaków z urzędu, winni są niezwłocznie wrócić do swych obowiązków. Alkadowie i municypalne urzędy mają się zająć wygotowaniem list imiennych wszystkich osób, które do powstańców przeszły; tych, co bez pozwolenia z miejsc swego pomieszkania oddaliły się; tych, co za zwyczajnymi paszportami opuścili swe domy i tych nakoniec, którzy, porzucając swe familie, połączyli się z rokoszanami, dla wszystkich czas liczy się od 5 paźdz. Na innych listach spiszą nazwiska osób stanu duchownego, świeckich i zakonników, wszelakiego stopnia i godności kościelnych, w podobnych przypadkach będących. Alkadowie takowe listy powinni wygotować w przeciągu dni czterech, od daty otrzymania tego rozkazu i przysłać do mojej głównej kwatery, gdziekolwiek ona będzie. Alkadowie, którzy nie wykonają tego zalecenia, ulegną karze pieniężnej 200 czerw. złt. Alkadowie, którzyby opuścili w tych listach nazwiska winnych osób, więzieniem i konfiskatą majątku zostaną ukarani, o czém wojenna komisysya postanowi. Rzeczeni Alkadowie winni są zebrać, w przeciągu 8 dni, broń wszelakiego rodzaju, wyjawszы noże i brzytwy. Jeżeliby po upływie tego czasu, jakakolwiek broń znalazła się w domu, winowayca osobicie będzie odpowiedzialnym, ulega opłacie pieniężnej 1,000 realow, i innym karom, w okólniku moim pod d. 2 b. m. wyrażonym. Winowayca, nieposiadający majątku, ma być skazanym na dwuletnie ciężkie roboty na galerach. Ukrywający amunicyą jakoto: proch, kule, mundury, pieniądze i t. d., któreby do powstańców należały, na gardło będzie sądzony. Kto by z domu strzelał do wojsk Królowey, tego dom ma być spalonym, a jeżeli nie jest właścicielem domu, wszystkie rzeczy jego w nim się znajdujące, ulegną konfiskacie, sam zaś, gdy zostanie schwytanym, traci głowę. Właściciele domów obowiązani są czuwać nad swemi mieszkańcami, aby uniknąć nieprzyjemności, jakie sięgnąć na się mogliby. Każdy wieśniak w kupie nie mniej jak z 50 ludzi, o ćwierć mili od drogi z bronią napotkany, jako rozbojnik, ulega karze śmierci. Na wioskę, z którejby bez oporu mieszkańców, powstańcy zaciągali ochotników do swych szeregów, ciężka kontrybucya zostanie nałożona. Wszystkie dobra nieobecnych mają być skonfiskowane. Alkadowie nie mogą dostarczać rokoszanom artykułów żywności, w przeciwnym razie płacą 200 czerw. złt.; takież karze ulegają, jeżeli nie dołożą wszelkich ze swej strony starań, by oczyścić swe okręgi od powstańców. Kobiety, któreby działaniem lub słowem sprzyjały planom rokoszanów, podług stopnia winy, ulegają karze robot na galerach; lub w domach poprawy, od dwóch miesięcy do dwóch lat. Ma być złożo-

Observacje meteorologiczne.	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réaumur.	Wiatr.	Stan powietrza.
	d. 15 o 3 wieczor.	27 cal. 9,4 lin.	5½ stopni.	Półn.-Zach.	Pogoda.
	d. 16 o godz. 8½ rano.	27 — 9,5 —	— 4½ —	Południowy.	Pogoda.
	d. 17 — — —	27 — 7,2 —	— 1 —	Południowy.	Pochmurno.
	d. 18 — — —	27 — 2,0 —	— 1 —	Południowy.	Śnieg.

DODATEK

DODATEK PIERWSZY DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 149.

Wilno dnia 18 Grudnia r. s. 1833 roku.

na kommissya z władzą wykonawczą z 5 członków, dla rozstrzygania zachodzących przypadków i wydawania wyroków w przeciągu dni 8. Ruchome kolumny mieć będą członka z takowej kommissyi, ten z 3ma oficerami składa osobną kommissyą, którey się porucza wykonanie wszystkich zaleceń, w tej proklamacyi zawartych. (A. P. S. Z.)

TURCYA.

Skutari (Albania) d. 15 listopada.

Od czasu, jak przysłany tu od Porty, Ali Tadjar Bey, tymczasowie rządzi miastem do przybycia na Wezyra przeznaczonego Hafsi Paszy, znówu tu wróciła spokojność, i handel, któremu uroczyście rzeczony Bey, silną zaręczył opiekę, znówu poczyną zakwitać. Szkody, zadane Bazarowi przez ostatnie zaburzenia, oceniają na 30,000 złł. Złożony z urzędu Wezyr, winien jest te straty wynagrodzić; lecz nie jest w stanie i trzeciej części tej summy wypłacić; kupcy zaś nie chcą go ztąd wypuścić; dopóki się nie uiszi ze wszystkich swych zobowiązań.

Z Bośni donoszą, iż Wezyr tej prowincyi nowym urzędnikom, przez się naznaczonym, polecił przedsięwziąć nowe zaciągi do woyska, ponieważ jego jest zamiarem zaprowadzić porządną woyskową organizacyą. — Gazeta di Zara dodaje, iż to nienawistne urządzenie, łatwo może w tej prowincyi dadź powód do nowego powstania. (A. P. S. Z.)

O G Ł O S Z E N I A.

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla uzyskania odkupney na żydzie Słuckim niedoimki, z powodu dzierżawy przezeń w Pskowskiej Gubernii trunkowych od 1811 do 1815 roku poborów, liczących się, przeznaczone na sprzedaż z publicznych targow dwa tegoż Słuckiego domy, położone w m. Wilnie na przedmieściach: jeden Zarzeczniem pod N. 587, 588 i 589, a drugi Ostrobramskiem pod N. 1,278, ocenione: pierwszy 67,522 rub. srebrem, a ostatni na sumę 20,971 rubli także srebrem. Do czego przeznaczony termin d. 6go, miesiąca lutego następującego 1834 roku, z przetargiem we trzy dni po pierwszym terminie, w tym Rządzie. Zaczem życzący kupić takowe domy, zechcą przybyć do tego Rządu. Grudnia 14 dnia 1833 r.

Sowietnik i Kawaler Kazimierz Nowicki.

Sekretarz Józef Eysymont.

Powytozyk Panasiewicz.

(1458)

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla uzyskania naznaczonego w Gubernialnym Rządzie na byłym Zawileyskim Powiatowym Strapczym, Radcy Honorowym, Maszewskim, za przetrzymywanie podeyrzanych ludzi i woyskowego deztertera, sztrafu dwóch tysięcy rubli assygnacyami, należący do tego Maszewskiego, dom jednopiętrowy drewniany, w mieście Święcianach położony, oceniony 4,800 rubli assygnacyami, przeznaczonym został na sprzedaż z publicznych targow, i ku temu wyznaczony termin dnia 16 stycznia następującego 1834 roku, z przetargiem we trzy dni po pierwszym terminie, w tym Rządzie. Zaczem życzący kupić takowy dom, zechcą przybyć do tego Rządu z gotowemi pieniędzmi. Grudnia 15 dnia 1833 roku.

Sowietnik i Kawaler Kazimierz Nowicki.

Sekretarz Józef Eysymont.

Naczelnik Stołu Antoni Szarski. (1459)

1. Rada Miasta Wilna ninieyszém zawiadamia, że w dniu 15 następującego miesiąca stycznia 1834 roku, w Izbie teyże Rady, o godzinie 1 po południu, będzie się odbywać licytacya z przetargiem podług prawa dnia 18 tegoż miesiąca, na wyprzedaż po Budrewiczach domku na Rossie położonego, i oddanie na czynsz placu mieyskiego pod tymże domkiem znajdującego się; życzący przeto nabyć takowy plac i dom, raczą przybyć do Rady w terminach powyżey wymienionych. Datt 14 xbra 1833 roku. Pismowodca Bagieński. (1454)

1. Dnia dzisiejszego, to jest: decembra 14go, na Wielkiej ulicy zgubione zostały dwa desenie na ścieg kanwowy, jeden Psa, drugi Bo-ciana wyrażające. Ktoby one znalazł, raczy odnieść do domu Żółkowskiego, pod N. 518 na Zarzeczniem położonego, za co sownie wynagrodzonym zostanie.

Печаташь дозволяешься: въ должности Полицейстера Прокудинъ Горскій. (1456)

1. Zginęła maleńka czarna suczka, z rodzaju tryksow przymiotow następujących: uszy niezbyt krótkie, oberzniete, nad oczyma i na nogach złote plamki. Znalazca uprasza się dostawić ją do domu Fityngosowej, na rogu Niemieckiej ulicy, do służącego Alexieja, za co odbierze nagrodę. (1464)

Печаташь дозволяешься: въ должности Виленскаго Полицейстера Прокудинъ Горскій.

2 Zarządzający VI okręgiem dróg Komunikacyi, wzywa ninieyszém życzących podjąć się dostawy niżej wyrażonych materyatów z dostawieniem ich na 15 marca 1834 roku, podług wyrażonych niżej mieysc; takowi życzący mają przybyć na targi z należytemi ewikcyami do M. Pińska na 18 grudnia teraźniejszego roku z przetargiem we dwa dni.

Nad Ogińskim kanałem.

Bierwien sosnowych długości 4 grub. 8 wier. 50	
3 sążni 8 — 50	
4 — 7 — 200	
3 — 7 — 200	
4 — 6 — 100	
3 — 5 — 100	

Dla 2ch wierzechnich i 2ch spodnich zapasowych półowiecznych słuzowych wrot.

Brusow dębowych dł. 13 fut. grub. w □ 18 dium. 2	
13 — — — 16 — 2	
15 — — — 14 — 2	
17 — — — 14 — 2	
17 — — — 16 — 2	
9 — — — 18 — 2	
Brusow sosnowych dł. 21 — — — 14 — 4	
21 — — — 10 — 8	
14 — — — 10 — 2	

Bierwien sosnow. dł. 26 fut. grubości 8 wier. 4

Nad rzeką Szczarą W. Dobromyśl.

Bierwien sosnowych dług. 4 sąż. grub. 7 wier. 100	
3 — — 7 — 100	
4 — — 5 — 50	
5 — — 5 — 50	

Przy trzech słuzach na rzece Haryniu.

Bierwien sosnowych dług. 4 sąż. grub. 7 wier. 100	
3 — — 7 — 100	
4 — — 6 — 50	
3 — — 5 — 50	

Dla 4ch wierzechnich i 4ch spodnich zapasowych słuzowych wrot.

Brusow dębow. dł. 13 futow grub. w □ 18 dium. 4	
15 — — — 16 — 4	

13	—	—	—	14	—	4
17	—	—	—	14	—	4
17	—	—	—	16	—	4
9	—	—	—	18	—	4
Brusow sosno. dług. 21	—	—	—	14	—	8
21	—	—	—	10	—	16
14	—	—	—	10	—	4

Bierwion sosno. dł. 26 futow grubości 8 wier. sztuk 8
Sekretarz Okręgu A. Aszemur. (1452)

2. Z majątkow Ostrowszczyzny i Owil, w Powiecie Witkomier. leżących, do dziedzictwa WW. Andrzeja Chorążego, oraz Dominika i Bogumiły b. Assesorów Sądu Niższego Witkomier. Magnuszewskich należących, w różnych datach

zbiegli włościanie, jako to: Tomasz, Jakób i Michał synowie Macieja Girczowie ze wsi Szniukszt z exdywizyi JW. Xawerego Platara wydzieleni; Audakim Fiodorów z synami Kapryanem i Afanasiewem, oraz Kazimierz Burzyński i Antoni Urbanowicz ze wsi Owil. Jakowi włościanie w nowey rewizyi będą zamieszczeni przy wspomnianych majątkach. Aby więc nikt onych u siebie nie utrzymywał, i do swych skazek nie zapisywał, zastrzega się — W przeciwnym razie prawem czynić się dopominek będzie, i że podatki niewolnie zapisujący do swych skazek tracić będzie musiał, zapowiada się. Datt roku 1833 msca decembra 13 dnia. (1453)

2. Огнь Гродненскаго Городового Магистрата симъ объявляеся, что на основаніи Высочайшаго ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА Манифеста состоявшагося въ 16 день Іюня сего года, учинено въ Магистратѣ 28 Ноября сего года общесвѣнное постановленіе, по коему назначены Депутаты огнь Мѣщанъ Христіанъ при Городовомъ Магистратѣ для принятія ревизскихъ Сказокъ до 1-го Марта 1834 года; почему все вообще лица, должествующія быти записанныя въ ревизскихъ Сказкахъ сего Города, должны подать шаковыя въ двухъ экземплярахъ по установленной формѣ непременно къ выше означенному сроку, то есть: 1-му Марту, дабы Магистратъ до 1-го Маія тогожъ года могъ повѣрить и составить общую Сказку для отсылки въ ревизскую Комиссію — При томъ Магистратъ предваряетъ всехъ вообще Мѣщанъ Города Гродна въ разныхъ мѣстахъ жилиществующихъ, что ежели они къ назначенному сроку неявятся для подачи Сказокъ въ Магистратъ и чрезъ то окажутся прописными, то вся отвѣстность падетъ на нихъ и они лично будутъ подвержены законному взысканію по всей строгости — Для того проситъ Магистратъ неоповѣдомственныхъ оному лицъ, дабы имѣющихъ у себя во услуженіи Гродненскихъ Мѣщанъ безъ печатной Квишанціи огнь Магистрата въ поданіи Сказокъ неперекладывали — А чтобы никто немогъ отговариваться незнаніемъ, публикуеся по всемѣстно печатными объявленіями — Гродно Ноября 30 дня 1833 года.

Бургомисръ Адрианъ Харинъ.
Ратманъ Карлъ Германъ.
Ратманъ Людвигъ Шмикъ. (1437)

2. Od Grodzieńskiego Miejskiego Magistratu niniejszém ogłasza się, iż na ośnwie N a y w y ż s z e g o J E G O I M P E R A T O R S K I E Y M O Ś C I M a n i f e s t u nastętego na dniu 16 Czerwca teraźniejszego roku, uczyniono w Magistracie dnia 28 Listopada teraźniejszego roku postanowienie Zgromadzenia, podług którego wyznaczeni zostali Deputaci od mieszczan Chrześcijan przy miejskim Magistracie, dla przyjmowania rewizyjnych skazek do 1go Marca 1834 roku. Zaczem wszystkie w ogólnosci osoby, które powinny bydz zapisane w rewizyjnych skazkach tego Miasta, obowiązane podadz takowe w dwóch exemplarzach podług ustanowionej formy, nieodmiennie na wyżej wymieniony termin, to jest: 1 Marca, iżby Magistrat do 1 Maja tegoż roku mógł sprawdzić i sporzadzic ogólną skazkę dla odesłania do Rewizyjney Kommissyi. — Przy czém Magistrat uprzedza wszystkich w ogólnosci mieszczan miasta Grodna w różnych mieyscach przebywających, iż jeżeli oni na przeznaczony termin, nieprzybędą dla podania skazek do Magistratu i ztąd się okaza opuszczonemi, tedy cała odpowiedzialność padnie na nich i oni osobiscie będą poddani pod prawne uzyskanie w całej surowosci — Dla tego uprasza Magistrat niezostających w jego zawiadowaniu osób, iżby mających u siebie na służbie Grodzieńskich mieszczan, bez drukowanej kwitacyi od Magistratu z podania skazek, nie przetrzymywali. — Ażeby zaś nikt nie mógł składać się niewiadomością, ogłasza się po wszystkich mieyscach przez drukowane ogłoszenia. Grodno Listopada 30 dnia 1833 roku.

Burmistrz Adryan Charin.
Ratman Karol Herman.
Ratman Ludwik Szmyk. (1437)

1833 года Декабря 14го дня. Огнь Виленской Губернской Почтовой Конторы, всенародно объявляеся ниже слѣдующее:

По случаю направленія хода Почтъ изъ Санктъ - Петербурга въ Ковно, Вильно, Гродно и обратно чрезъ Порховъ, Псковъ, Динабургъ; на основаніи предписанія Почтоваго Департамента огнь 1го сего Декабря N. 6,726, Почты изъ Вильна съ сего числа на все практы отправляемы будутъ по Понеделъникамъ и Четвергамъ, а поному приѣмъ какъ денежной такъ и простой корреспонденціи производимъ будутъ на все практы два раза въ недѣлю, то есть: по Воскресеніямъ и Средамъ огнь 7 до 12 часовъ утра.

Почтмейстеръ Губернскій Александръ Трефуртъ.
Писмоводитель Козловскій. (1446)

1833 roku Decembra 14 dnia. Wi-
leńska Gubernska Pocztowa Kautora u-
wiadamia:

Że gdy z rozkazu Wyższej Zwierzchności odprawianie Poczt z Wilna do St. Petersburga naznaczone przez Miasta: Witkomierz, Dyneburg, Pskow i Porchow w Poniedziałki i Czwartki, przeto dla oddawania na Pocztę korespondencyi pieniężney i prostej do miast na tym trakcie leżących, jak równie na wszystkie inne trakty w Rosyyskiem Imperium, oraz za granicę, naznaczone są dni w Niedziele i Srode, od 7mej do 12tej godziny z rana.

DODATEK DRUGI